

Tuulepesa elurajooni arenguplaan

2016-2020

MTÜ Tuulepesa Külaselts

2016

Sisukord

Tuulepesa elurajooni arenguplaan	1
2010-2015.....	1
1. Sissejuhatus	3
2. Hetkeolukorra kirjeldus	3
2.1. Elurajooni asukoht ja suurus	3
2.2. Elukeskkond.....	3
2.3. MTÜ Tuulepesa Külaselts tutvustus	4
2.4. Elluviidud projektid (08.2013)	4
2.5. Tuulepesa elurajooni vajadused/probleemid	6
2.3. Küla arenguvõimalused	9
3. Missioon ja visioon	9
4. Kriitilised edutegurid	10
5. Strateegilised eesmärgid ja tegevuskava	10
6. Strateegia elluviimine ja hindamine	13
LISAD.....	Tõrge! Järjehoidjat pole määratletud.
LISA 1	Tõrge! Järjehoidjat pole määratletud.

1. Sissejuhatus

Tuulepesa elurajooni arengukava eesmärk on kaardistada Harku vallas Ilmandu külas Tuulepesa elurajoonis esinevad probleemid, koostada strateegiad nendega tegelemiseks ja tegevuskava alusel probleemid lahendada, nii et paraneks elurajooni elanike elukvaliteet ja piirkond muutuks lastesõbralikumaks ning seeläbi ka atraktiivsemaks noortele peredele. Kommunikatsioonide paranemine tõhustab kohalike omavahelist lävimist ja võimaldab seeläbi veelgi piirkonna teenuseid parandada.

Arenguplaani koostas MTÜ Tuulepesa Külaselts 2016. aasta suvel eelmise arengukava perioodist (2010-2015) aktuaalseks jäänud ja külaseltsi 19. mai 2016 üldkoosolekul tõstatatud vajaduste põhjal.

2. Hetkeolukorra kirjeldus

2.1. Elurajooni asukoht ja suurus

Tuulepesa elurajoon asub Tallinnast 8 km kaugusel Harku vallas Ilmandu külas, piirnedes Sõrve ja Tuule teega. Mööda Sõrve teed on Rannamõisa kirikuni 1,8 km. Lähim keskus on Tabasalu, mis jääb 5 km kaugusele.

Tuulepesa elurajoonis Ilmandu külas on 44 krunti, millest 35 on 2016. aastaks aktiivselt kasutusele võetud. 2016. aasta augustis on elurajoonis 49 leibkonda u 150 elanikuga, enamik noored lastega pered. Külas tegutseb laste päevahoid (OÜ Laste Džungel), mis pakub päevahoidu kuni 10 lapsele vanuses 1,5-3 aastat.

2.2. Elukeskkond

Hedolink OÜ on koostanud Tuulepesa 1 ja Tuulepesa 2 detailplaneeringud (<http://www.tuulepesa.ee/krundikaart.php>). Tuulepesa 1 detailplaneeringu 28 krundiga kinnitas Harku vald 2002. aastal, Tuulepesa 2 detailplaneeringu 16 krundiga kinnitas Harku vald 31. juulil 2003.

Detailplaneeringu kohaselt on elurajooni keskmesse aadressil Tuule tee 30 plaanitud sotsiaalmaa. Hoonestustingimuste järgi pidi elurajooni arendaja rajama rajooni killustikkattega teed, teepinda valgustavad välisvalgustid, kommunikatsioonidest kanalisatsiooni ja veetrassid. 2010. aastaks oli rajatud küll kanalisatsioon ja veetrassid, kuid vee kvaliteet ei vastanud normidele; elurajooni teed olid korrastamata, puudus tänavavalgustus. Samuti oli välja ehitamata laste mänguväljak sotsiaalmaale.

MTÜ Tuulepesa Külaselts tegevuse tulemusel on vee-ettevõtja General DataComm parandanud veekvaliteeti, samas on püsima jäänud probleem torustikus oleva õhuga. Ilmnenu on kanalisatsioonitrassi ehitusvead.

2013. aasta suvel korrastas vald (koos elanike omafinantseeringuga) elurajooni teed, mis on nüüd freesasfaldiga kaetud. Samuti on külasse paigaldatud tänavanime sildid ning liikluskorraldust reguleerivad märgid. Teed on üle antud Harku vallale ja vald hooldab neid aastaringelt. Tänavavalgustust elurajoonis siiski ei ole.

Elurajooni arendaja General DataComm andis sotsiaalmaa 2013 MTÜ valdusesse ning MTÜ on maa-alal erinevate projektirahade toel teinud maaparandustöid, projekteerinud mängu- ja tervisespordiväljaku, selle osaliselt ka välja ehitanud ja aktiivselt kasutusele võtnud.

Telefonilevi ning internetiühenduse kvaliteet elurajoonis on kõikuv.

Valla kergliiklusteede võrgustik on jõudnud elurajooni juurde Tuule teeni, võimaldades turvalisemalt liikuda Sõrve teel.

2.3. MTÜ Tuulepesa Külaselts tutvustus

MTÜ Tuulepesa Külaselts asutati eesmärgiga tegeleda konstruktiivselt eelpool loetletud probleemidega. MTÜ asutati 17. juunil 2010. aastal, asutamislepingu allkirjastasid 31 leibkonna esindajad. MTÜ põhikirja järgi on MTÜ eesmärgiks külaliikumise edendamine, küla elukeskkonna parandamine ja keskkonnasäästliku elulaadi harrastamine ning propageerimine Tuulepesa elamupiirkonnas.

MTÜ kõrgeimaks organiks on selle liikmete üldkoosolek. MTÜ igapäevast tegevust juhib ja MTÜ-d esindab juhatus. Juhatus liikmed on Mart Eensalu, Lauri Laagus ja Aule Sagen. MTÜ juhatuse esimees on 19.05.2016 juhatuse koosolekul toimunud hääletuse otsusega Mart Eensalu.

MTÜ sissetulekud moodustuvad liikmemaksudest, milleks on 6,40 eurot kvartalis liikme kohta.

2.4. Elluviidud projektid

2.4.1. Kolmepoolse läbirääkimise tulemusel võttis vald 2011. aastal teed arendajalt, OÜ-lt General DataComm International korrastamata kujul enda omandisse, võttes seega endale ka kohustuse tagada teede hooldus.

2.4.2. 2011. aastal pidas MTÜ läbirääkimisi Elioniga interneti püsivõrgu rajamiseks elurajooni. Läbirääkimiste tulemusel esitas Elion tingimused, millega ollakse nõus võrk rajama; MTÜ omalt poolt kogus elanike käest kinnitused, et piisav hulk teenusega liitujaid oleks olemas. Lisaks räägiti läbi võimalik ühenduskaabli vedamise trass ning saadi vallalt nõusolek vallale kuuluvate tänavavalgustuspostide kasutamiseks. Projekt jäi 2012. aastal seisma Elioni lõpliku ehitusotsuse takerdumise taha, 2013. aasta augusti seisuga tundub projekti lõpuni viimine vähetõenäoline - alternatiivsed õhu kaudu levivad ühendused arenevad kiiresti ning kuna paariaastases perspektiivis on need ilmselt sarnase kvaliteedi ja töökindlusega kui püsivõrgud, siis on püsivõrgu investeringud riskantsed).

2.4.3. 2011. aasta lõpuks oli arendaja viinud vee kvaliteedi normidega vastavusse ning 2012. aasta alguses sõlmiti elanikega veetarbimise lepingud. Kvaliteedi parandamisega tegeletakse veel täiendavalt siiani, tähelepanu tuleks pöörata õhu eemaldamisele veest.

2.4.4. 30.04.2012 andis OÜ General DataComm International MTÜ-le sotsiaalmaa 15aastase tasuta kasutusõiguse koos õigusega ehitada välja mängu- ja tervisespordiväljak. 28.03.2013 andis OÜ General DataComm International sotsiaalmaa tasuta MTÜ Tuulepesa Külaselts omandusse.

2.4.5. 2012. aasta suvel sai MTÜ projekt „Tuulepesa külaväljaku rajamise ettevalmistused“ KOP-i kevadvoorus toetuse sotsiaalmaa puhastamiseks, perepäeva ja mänguväljaku projekteerimise arutelu korraldamiseks ning sotsiaalmaa projekteerimiseks summas 1361,00 eurot. Talgupäeval puhastasid MTÜ liikmed sotsiaalmaa võsast ning arutati mängu- ja spordiväljaku erinevaid võimalusi. Projekt kooskõlastati vallas 2013. aasta talvel ja see sai ehitusloa 21.02.2013.

2.4.6. 2012. aasta novembris esitas MTÜ Harku vallale pakkumise osaleda teede korrastamise ja asfalteerimise projektis omafinantseeringuga tingimusel, et kõik elurajooni teed korrastatakse 2013. aasta jooksul. Valla põhimõttelise nõusoleku saamisel asuti elanikelt omafinantseeringu nõusoleku kinnitusi koguma. 20. mail 2013 esitas vald MTÜ-le kinnituse teede ehitamise kohta 2013. aasta jooksul, juhul kui MTÜ tasub omafinantseeringu suuruses 20 000 eurot.

2.4.7. 2013 augustis asfalteeriti elamurajooni teed külaelanike omafinantseeringu abil.

2.4.8. 2014 KOPi kevadvoor summas 2000 eurot sotsiaalmaale uue kuivenduskraavi rajamiseks ja ühendamiseks kraavide võrku; samuti täitsime vana kraavi. Lisaks sai Harku

Vallavalitsuse toetusega summas 2972.- ja MTÜ oma vahenditega summas 3990.- eurot tehtud pinnasetööd (tõstmine, täitmine, silumine). MTÜ panustas olulisel määral ka talgutööga 13. septembril 2014 pinnase silumise ja muruseemne külvamise näol.

2.4.9. MTÜ-l õnnestus 2014 EASi sügisvoorst saada mänguväljaku väljahitamiseks toetus summas 21718,35 eurot, lisaks omaosalus 3832,65 eurot. 2015. suvel paigaldasime väljakule esimesed atraktsioonid: korvpallikonstruktsiooni, rööbaspuud, poomi vedrudel, mängulaeva lastele alates 4. eluaastast ja kahekohalise kiigekonstruktsiooni rippkiikidega. 300 m² suurusele liivakattega väljakule paigaldati jalgpalliväravad ning võrkpallipostid ja -võrk. Väljak sai vallavalitsuselt osalise kasutusloa 6. augustil 2015. 2015. a KOPi kevadvoorst saadud toetusega summas 2000 eurot ja sellele lisanduva omafinantseeringuga 362,60 eurot paigaldati mängu- ja tervisespordiväljaku ümber kraavide ette võrkaed, et tagada väljakul viibijate turvalisus.

2.4.10. 2015 KOPi sügisvooru toetusega 1224 eurot sai rajatud väljaku servadesse sellega piirnevatele majapidamistele privaatsust pakkuvad hekid. Platsi kodusema ilme ja päikesevarju jaoks ning viljade saamiseks istutati väljakule ka mõned viljapuud ja jõulukuusk.

2.5. Tuulepesa elurajooni vajadused/probleemid

2016. aastal tehtud SWOT-analüüsis kaardistas MTÜ Tuulepesa Külaselts Tuulepesa elurajooni probleemid ja võimalused, mis on järgmised.

2.2.1. Tugevused

- Tuulepesa elurajooni asukoht on küllaltki soodne, olles piisavalt lähedal nii Harku valla keskustele kui ka Tallinnale.
- MTÜ tegutsemispiirkond (=elurajoon) on nii füüsiliselt kui ka mõtteliselt väga konkreetselt piiritletud, mis aitab tegevust fokusseerida.
- Elurajooni läheduses asub mitmeid väiksemaid elamupiirkondi, kus külakeskused puuduvad ning MTÜ hinnangul on neil väiksem võimekus iseseisvalt ühistegevuse arendamiseks. Seetõttu näeb MTÜ võimalust ka nende piirkondade kaasamiseks ühistegevustesse.

- Elurajooni elanikud on tegusad tööelised inimesed, kes soovivad näha oma kodukoha elukeskkonna paranemist.
- Elurajooni elanike tegutsemine erinevates valdkondades ning nende teadmised ja kontaktid antud valdkondades.
- Elurajooni elanikke ühendava MTÜ ellukutsumine on vajadusepõhine ja seega on tegevus väga selgelt orienteeritud tulemustele.
- MTÜ juhatuse esimees on võimekas tippjuht, kes rakendab oma oskusi ka MTÜ eesmärkide saavutamiseks.
- MTÜ on viie aasta jooksul edukalt ellu viinud kohalikku elukeskkonda oluliselt parandanud projekte.
- Elurajoonis on tänaseks tolmuvaba teekate ja kasutatav mängu- ja tervisespordiväljak.
- Septembris valmib Sõrve tee äärde rajatav kergliiklustee Tuule teest Rannamõisa kirikuni, tagades turvalisema liikumise Sõrve teel ja parema ühenduse keskustega.

2.2.2. Nõrkused

- Elurajooni veekvaliteet on kõikuv ja selles on palju õhku.
- Esineb probleeme kanalisatsiooni ummistustega ning reovee voolamisega kuivenduskraavidesse.
- Ühegi internetiühenduse pakkuja teenus ei taga piisavalt kiiret internetiühendust nõudlikumale tarbijale.
- Olemasolev mängu- ja tervisespordiväljak on lõpuni välja arendamata ega paku selliselt piisavalt rakendust küla erinevas vanuses elanikkonnale.
- Elurajooni elanike tagasihoidlikkus ühistegevuste korraldamises ja suhtlemises laiemalt.
- Liiklusohutus elurajoonis: piirkond on määratletud kui õueala, ent kiiruspiirangutest ei peeta kinni. Tuule tee 30 alal on samuti probleemiks kiirustamine.
- Elurajoonis on sügis-talvisel ajal väga pime, puudub tänavavalgustus.

2.2.3. Võimalused

- Piirkonna vee-ettevõtja OÜ General DataComm International on huvitatud elurajooni veevärgi üle andmisest valla vee-ettevõtjale Strantum OÜ-le. Ka Strantum OÜ on põhimõtteliselt valmis objekti üle võtma.
- Harku valla arengukava 2011-2037 sporditegevusega seotud strateegiliseks eesmärgiks on luua valla elanikele võimalused tegeleda tervise-, harrastus- ja võistlusspordiga oma kandis. Strateegilise eesmärgi täitmiseks toetatakse avatud spordiplatside ja mänguväljakute rajamist kandikeskustesse (Harku valla arengukava 2011-2037, pt 2.1.4 Sport)
- Harku valla arengukava 2011-2037 teedevõrgustikuga seotud strateegiliseks eesmärgiks on teedevõrgustik ja liiklussõlmed, mis tagavad elanike sujuva ühenduse tömbekeskustega. Strateegia olulisemate tegevuste seas on ka külakeskuste ja liiklusriskipiirkondade valgustamine. (Harku valla arengukava 2011-2037, pt 2.4.3 Teed, tänavad ja valgustus).
- Erinevad rahastamisvõimalused maapiirkondade elukeskkonna edendamiseks - LEADER, EAS, KOP.
- Elurajoonis elavad mitmed omal alal tunnustatud inimesed, kes saavad panustada elurajooni atraktiivsemaks muutmise ühistevõttes.
- Elurajooni elanikud on valdavalt tööealised majanduslikult kindlustatud inimesed, kes soovivad panustada oma elukeskkonna parandamisse nii materiaalselt kui ka ideeliselt.

2.2.4. Ohud

- Vee ebarahuldav kvaliteet on ohuks nii tervisele kui ka kodumasinadele.
- Kanalisatsioonivead reostavad keskkonda ja põhjustavad ebameeldivat lõhna piirkonnas.
- Korrastatud teedel mängib ja liigub palju lapsi, autode kiirustamine on siin suur turvarisk.
- Teedel liikumise turvariski suurendab pimedal ajal tänavavalgustuse puudumine.

- Internetiühendus, mis ei jõua reaalsele vajadusele järele, võtab kodus töötamise võimaluse, suurendades seega igapäevast pendelrännet ja sellega kaasnevat õhureostust ning vähest seotust piirkonnaga.
- Kui poolikult välja ehitatud mängu- ja tervisespordiväljak ei paku erinevas vanuses noortele, aga ka täiskasvanutele piisavat huvi, eelistatakse aega veeta muul viisil ja mujal, eemaldudes kodukohast ja kogukonnast.
- Nimetatud ohud muudavad piirkonna noortele ja ettevõtlikele peredele ebaatraktiivseks, vähendades tõenäosust, et valla majanduselu elavdamiseks kasulikud inimesed siia oma kodu rajaksid.
- Arendustegevuse rahastamine fondide kaudu ei ole 100% garanteeritud.

2.3. Küla arenguvõimalused

2.3.1. General DataComm International OÜ annab veemajanduse üle valla vee-ettevõtjale OÜ-le Strantum.

2.3.2. Liiklusturvalisuse tagamiseks tuleb leida lahendused koostöös vallaga.

2.3.3. Rajada tänavavalgustus koostöös vallaga.

2.3.4. Mängu- ja tervisespordiväljak tuleb lõplikult välja ehitada.

2.3.5. Tuua elurajooni ühtne stabiilse kvaliteediga internetiühendus.

2.3.6. MTÜ juhatus peab kaasama rohkem MTÜ liikmeid erinevatesse töörühmadesse, et tugevdada kogukonda ja kasutada ära erinevate ekspertide kogemusi ja kontakte.

3. Missioon ja visioon

MTÜ Tuulepesa Külaseltsi missioon on ühendada Tuulepesa elurajooni elanikke, ühiselt parandada rajooni elukeskkonda ning tugevdada kogukonnatunnet ühisürituste kaudu.

Ürituste korraldamise kaudu soovib MTÜ kaasata ka ümbritsevaid elurajoone ning kujuneda seeläbi väikeseks kogukonnakeskuseks. Ühistevuse tulemusel on Tuulepesa elurajoonis

kvaliteetne ja turvaline elukeskkond ning kokkuhoidev kogukond ja siin on hea elada nii noortel kui ka vanematel inimestel.

4. Kriitilised edutegurid

Tuulepesa elurajooni atraktiivsuse tõstmiseks nii noorematele peredele kui ka vanematele, on oluline elukeskkonna tervislikkus ja infrastruktuuride toimimine. Tolmuvabad ja turvalised ning valgustatud teed, puhas vesi ja toimiv kanalisatsioon, võimalused vaba aja veetmiseks ja tervisespordiks on tänapäeval olulised tegurid elukoha valikul. Sama oluline roll on kvaliteetsel ühendusel muu maailmaga, seda nii internetiühenduse kui ka teede ja transpordivõimaluste näol.

5. Strateegilised eesmärgid ja tegevuskava

Eesmärkide all on ära toodud perioodile plaanitud tegevuskava etappide kaupa.

5.1. General DataComm International OÜ annab veemajanduse üle valla vee-ettevõtjale OÜ-le Strantum.

Eesmärk	Tegevus	Tulemus	Mõõdikud/mõju	Vastutaja	Eelarve maht
Tuulepesa veevärgi üleandmine OÜ-le Strantum	Kolmepoolsed läbirääkimised General DataComm International OÜ, Strantum OÜ ja MTÜ Tuulepesa Külaselts vahel.	Vee- ja kanalisatsiooni-võrgustiku omanikuks ja haldajaks saab OÜ Strantum.	Uuel vee-ettevõtjal on huvi ja vahendeid ning kohustus veekvaliteeti hoida ja kanalisatsiooni parandamisega tegeleda	Mart Eensalu	-

5.2. Liiklusturvalisuse tagamiseks tuleb leida lahendused koostöös vallaga.

Eesmärk	Tegevus	Tulemus	Mõõdikud/mõju	Vastutaja	Eelarve maht
Sõidukiiruse piiramine elurajooni teedel ja Tuule teel	Tõhusamate võimaluste leidmine kiiruse piiramiseks; liiklusmärkide ja vajadusel kiirustõkendite paigaldamine	Liiklusmärkide „Õueala“ ja kiirustõkendite tulemusel reguleeritud suurim võimalik sõidukiirus ja seeläbi turvalisem keskkond tänaval viibijaile, sh lastele.	Tänavail peaks olema vähemalt 8 liiklusmärki „Õueala“ ja 8 kiirustõkendit. Madalam kiirus muudab tänaval viibimise ohutumaks kõigile elanikele, sh lastele. Tuule tee asfalteeritud osadel on 30-ala märgid.	Aule Sagen, Mart Eensalu	Valla finantseering

5.3. Rajada tänavavalgustus koostöös vallaga.

Eesmärk	Tegevus	Tulemus	Mõõdikud/mõju	Vastutaja	Eelarve maht
Valgustatud tänavad	Tänavavalgustuse paigaldamine	Pimedal ajal valgustatud tänavad	Valgustatud tänavail viibimine on ohutum kõigile, eelkõige aga lastele.	Mart Eensalu	Valla finantseering

5.4. Mängu- ja tervisespordiväljak tuleb lõplikult välja ehitada.

Eesmärk	Tegevus	Tulemus	Mõõdikud/mõju	Vastutaja	Eelarve maht
Piisavalt kasutusvõimalusi pakkuv mängu- ja tervisespordiväljak	Puuduvate atraktsioonide ja vahendite paigaldamine	Ehitusloa saanud projekti realiseerimine, mängu- ja tervisespordiväljak valmib täismahus.	Väljaehitatud mängu- ja tervisespordiväljakust saavad kasu kõik elurajooni elanikud, aga ka kaugemate piirkondade aktiivsemad inimesed.	Mart Eensalu, Aule Sagen	55000 EUR

5.5. Tuua elurajooni ühtne stabiilse kvaliteediga internetiühendus, mis võimaldab kaugtööd.

Eesmärk	Tegevus	Tulemus	Mõõdikud/mõju	Vastutaja	Eelarve maht
Stabiilne ja kiire internetiühendus	Telia valguskaabli toomine külla, liitumisvõimaluste loomine.	Soovijatel on võimalik liituda stabiilset internetiühendust pakkuva teenusega.	Stabiilne ja kiire internetiühendus loob kaugtöövõimaluse kodus.	Mart Eensalu, Lauri Laagus	-

5.6. MTÜ juhatus peab kaasama rohkem MTÜ liikmeid erinevatesse töörühmadesse, et tugevdada kogukonda ja kasutada ära erinevate ekspertide kogemusi ja kontakte.

Eesmärk	Tegevus	Tulemus	Mõõdikud/mõju	Vastutaja	Eelarve maht
Jagatud vastutus ja rohkem ühistegevusi	Vabatahtlike otsimine ja läbirääkimine, nende kaasamine	Rohkem piirkonna elanikke on kaasatud külaelu edendamisse.	Erinevate tegevuste eest vastutab rohkem inimesi, väheneb ühe inimese koormus ja suureneb koostegevus.	Mart Eensalu, Lauri Laagus, Aule Sagen	-

6. Strateegia elluviimine ja hindamine

Tuulepesa elurajooni arenguplaani tegevuskava analüüsitakse ning tegevuste tulemuslikkust hinnatakse vähemalt 1 kord aastas MTÜ Tuulepesa Külaselts juhatuse koosolekul ning vähemalt 1 kord aastas MTÜ Tuulepesa Külaselts üldkoosolekul. Tegevuste hindamisel lähtutakse tegevuskavas etteantud mõõdikutest ja tervest mõistusest. Strateegiate ning ettepanekute parandusettepanekuid võivad teha kõik MTÜ Tuulepesa Külaselts liikmed, nende sobivust arutatakse MTÜ üldkoosolekul ja MTÜ liikmete nõusoleku tegevuskava parandamiseks kinnitatakse hääletusega, kus igal MTÜ liikmel on üks hääl.